

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้เป็นการศึกษากระบวนการเปลี่ยนพฤติกรรมที่มีต่อความมั่นใจในการเลิกเสพยาเสพติดของวัยรุ่นในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดนครปฐม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความมั่นใจในการเลิกเสพยาเสพติดของวัยรุ่นในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนก่อนและหลังการใช้กระบวนการเปลี่ยนพฤติกรรม ผู้ศึกษานำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนความมั่นใจในการเลิกเสพยาเสพติดของวัยรุ่นก่อนและหลังการใช้กระบวนการเปลี่ยนพฤติกรรม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ลักษณะส่วนบุคคล (n = 20)

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	18	90
หญิง	2	10
อายุ		
14 ปี	2	10
15 ปี	4	20
16 ปี	4	20
17 ปี	9	45
18 ปี	1	5
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้เรียนหนังสือ	-	-
ประถมศึกษา	10	50
มัธยมต้น	9	45
มัธยมปลาย	-	-
ปวช./ปวส.	1	5
รายได้ของครอบครัว		
ไม่มีรายได้	-	-
ต่ำกว่า 2,000 บาท	3	15
2,001 – 4,000 บาท	10	50
4,001 – 6,000 บาท	7	35
6,001 – 8,000 บาท	-	-
8,000 บาทขึ้นไป	-	-
การพักอาศัย		
บิดา/มารดา	5	25
บิดา	3	15
มารดา	9	45
ญาติ	3	15

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
สภาพแวดล้อมแถวบ้าน		
หาซื้อยาเสพติดได้ง่าย	5	25
อยู่ในแหล่งซื้อ - ขายยาเสพติด	2	10
หาซื้อยาเสพติดได้ยาก	12	60
ชุมชนแออัด	1	5
ชนิดของยาเสพติดที่ใช้		
ยาบ้า	20	100
สารระเหย	-	-
เฮโรอีน	-	-
ปริมาณยาที่ใช้ต่อวัน		
1/4 เม็ด	10	50
2/4 เม็ด	-	-
3/4 เม็ด	8	40
1 เม็ด	2	10
>1 เม็ด		
ระยะเวลาที่เคยใช้ยา		
5	5	25
1 เดือน	6	30
2 เดือน	2	10
3 เดือน	7	35
4 เดือนขึ้นไป		
การคิดถึงยาเสพติด		
11	11	55
ไม่คิดเลย	7	35
คิดบ้าง	2	10
คิดบ่อย ๆ		

จากตารางที่ 2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 90 อายุ 17 ปี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 45 ระดับการศึกษาพบว่าวัยรุ่นกลุ่มตัวอย่าง มีระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษามากที่สุดคิดเป็น ร้อยละ 50 และมีระดับการศึกษาสูงสุดในระดับ ปวช. คิดเป็นร้อยละ 5 สำหรับรายได้ของครอบครัวต่อเดือน พบว่าส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ย 2,000 – 4,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 50 นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่กับมารดาคนเดียวมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 45 อาศัยอยู่กับบิดาและมารดามีร้อยละ 25 และอาศัยอยู่กับบิดาคนเดียว หรือญาติ คิดเป็นร้อยละ 15 ส่วนสภาพแวดล้อมแถวบ้านของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ อาศัยอยู่ในแหล่งที่หาซื้อยาเสพติดได้ยาก คิดเป็นร้อยละ 60 ชนิดของยาเสพติดที่กลุ่มตัวอย่างใช้ คือ ยาบ้า คิดเป็น ร้อยละ 100 ปริมาณยาที่ใช้ต่อวันเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณครึ่งเม็ด คิดเป็นร้อยละ 50 ส่วนระยะเวลาที่กลุ่มตัวอย่างเคยใช้ยาเสพติดมีจำนวนมากที่สุดคือ 4 เดือนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 35 ส่วนความคิดถึงยาเสพติด ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างไม่คิดถึงยาเสพติดเลยจำนวนมากที่สุดคิดเป็น ร้อยละ 55 มีคิดถึงบ้างร้อยละ 35 และคิดถึงยาเสพติดบ่อย ๆ ร้อยละ 10

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนความมั่นใจในการเลิกยาเสพติดของวัยรุ่นก่อนและหลังการใช้

กระบวนการเปลี่ยนพฤติกรรม

ตารางที่ 3 คะแนนความมั่นใจในการเลิกยาเสพติดของวัยรุ่นก่อนและหลังการทดลองแยกตามสถานการณ์รายชื่อ

สถานการณ์	ก่อน	ระดับ	หลัง	ระดับ
	ทดลอง		ทดลอง	
เมื่อฉันรู้สึกโกรธ	4.30	มาก	4.70	มากที่สุด
เมื่อฉันรู้สึกผิดหวัง	4.00	มาก	4.65	มากที่สุด
เมื่อเห็นยาเสพติดชนิดอื่นๆ	4.40	มาก	4.55	มากที่สุด
เมื่อฉันรู้สึกอารมณ์ดี	4.05	มาก	4.75	มากที่สุด
เมื่อฉันรู้สึกเบื่อ	4.00	มาก	4.55	มากที่สุด
เมื่อรู้สึกกังวลกับบางเรื่อง	4.25	มาก	4.55	มากที่สุด
เมื่อฉันรู้สึกโดดเดี่ยว	4.20	มาก	4.55	มากที่สุด
เมื่อถึงเวลาดล้อมรอบตัวฉันกำลังดีขึ้น	4.40	มาก	4.85	มากที่สุด
เมื่อพบเห็นโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	4.05	มาก	4.80	มากที่สุด
เมื่อฉันรู้สึกมีความมั่นใจสูงมากเมื่อฉันไม่ใช้ยาเสพติด	4.35	มาก	4.55	มากที่สุด
เมื่อมีความรู้สึกดีเกี่ยวกับชีวิตของฉัน	4.35	มาก	4.75	มากที่สุด
เมื่อรู้สึกมีช่วงเวลาที่ดี	4.15	มาก	4.80	มากที่สุด
เมื่อตกอยู่ในสถานการณ์เหมือนเมื่อครั้งที่เคยใช้ยาเสพติด	4.20	มาก	4.55	มากที่สุด
เมื่อรู้สึกมีความสุขมากๆ	4.10	มาก	4.85	มากที่สุด
เมื่ออยู่ภายใต้สิ่งกระตุ้นที่ทำให้ใช้ยา	4.45	มาก	4.75	มากที่สุด
เมื่อฉันคิดว่าฉันสามารถแก้ปัญหาทุกอย่างได้เมื่อใช้ยาเสพติด	4.70	มากที่สุด	4.70	มากที่สุด
เมื่อต้องการทดสอบความสามารถของตัวเอง	4.70	มากที่สุด	4.85	มากที่สุด
เมื่อฉันกำลังเดินผ่านแหล่งยาเสพติด	4.60	มากที่สุด	4.65	มากที่สุด
เมื่อรู้สึกประหม่า	4.65	มากที่สุด	4.75	มากที่สุด
เมื่อคิดว่าฉันอยากใช้ยาอีกครั้ง	4.65	มากที่สุด	4.80	มากที่สุด
เมื่อฉันต้องการที่จะผลักดันตัวเองให้ดีขึ้น	4.55	มากที่สุด	4.75	มากที่สุด

ตารางที่ 3 (ต่อ)

สถานการณ์	ก่อน	ระดับ	หลัง	ระดับ
	ทดลอง		ทดลอง	
เมื่อฉันกำลังมีความต้องการที่จะใช้ยา	4.15	มาก	4.35	มาก
เมื่อฉันเจอสิ่งกระตุ้นที่จะกลับไปใช้ยาอีกครั้ง	3.80	มาก	4.14	มาก
เมื่อฉันเฉลิมฉลองในโอกาสพิเศษ	4.15	มาก	4.45	มาก
เมื่อฉันรู้สึกว่าคุณมีความต้องการยาเสพติด	4.40	มาก	4.45	มาก
เมื่อผู้อื่นชักชวนให้ใช้ยาเสพติด	4.00	มาก	4.30	มาก
เมื่อมีใครบางคนเสนอขายยาเสพติดให้ฉัน	4.25	มาก	4.55	มาก
เมื่ออยู่กับเพื่อนที่เคยมาร่วมเสพยาด้วยกัน	3.80	มาก	4.35	มาก
เมื่ออยู่ใกล้กับแหล่งยาเสพติด	3.90	มาก	4.45	มาก
เมื่อมีสิ่งกระตุ้นให้อยากใช้ยา	4.40	มาก	4.45	มาก

จากตาราง จากระดับการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมตามข้อความสถานการณ์ในแบบทดสอบทั้งหมดจำนวน 30 ข้อ พบว่า

สถานการณ์ที่ไม่มีการใช้สารเสพติด มีจำนวน 15 ข้อ

สถานการณ์ที่เสี่ยงต่อการใช้สารเสพติดมากที่สุด มีจำนวน 6 ข้อ

สถานการณ์ที่เสี่ยงต่อการใช้สารเสพติดมาก มีจำนวน 9 ข้อ

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความมั่นใจในการเลิกยาเสพติดของวัยรุ่นก่อนและหลังการทดลอง (n = 20)

ลำดับที่	ก่อนทดลอง	ระดับ	หลังทดลอง	ระดับ
คนที่ 1	4.57	มากที่สุด	4.93	มากที่สุด
คนที่ 2	4.77	มากที่สุด	5.00	มากที่สุด
คนที่ 3	4.00	มาก	4.20	มาก
คนที่ 4	3.93	มาก	4.23	มาก
คนที่ 5	4.67	มากที่สุด	4.77	มากที่สุด
คนที่ 6	4.50	มากที่สุด	4.67	มากที่สุด
คนที่ 7	4.20	มาก	4.37	มาก
คนที่ 8	4.67	มากที่สุด	4.77	มากที่สุด
คนที่ 9	4.70	มากที่สุด	4.73	มากที่สุด
คนที่ 10	4.43	มาก	4.67	มากที่สุด
คนที่ 11	4.57	มากที่สุด	4.73	มากที่สุด
คนที่ 12	3.70	มาก	4.17	มาก
คนที่ 13	3.80	มาก	4.23	มาก
คนที่ 14	4.00	มาก	4.23	มาก
คนที่ 15	4.53	มากที่สุด	4.87	มากที่สุด
คนที่ 16	4.53	มากที่สุด	4.97	มากที่สุด
คนที่ 17	4.30	มาก	4.70	มากที่สุด
คนที่ 18	3.97	มาก	4.40	มาก
คนที่ 19	2.77	ปานกลาง	4.73	มากที่สุด
คนที่ 20	4.70	มากที่สุด	4.80	มากที่สุด
\bar{X}	4.27		4.61	
SD	0.49		0.28	

จากตารางที่ 4 พบว่าก่อนได้รับกิจกรรมกลุ่มวัยรุ่นมีความมั่นใจสูงสุดและต่ำสุดเท่ากับ 4.77 และ 2.77 ตามลำดับ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 (SD = 0.49) ส่วนค่าสูงสุดและต่ำสุดของคะแนนความมั่นใจของวัยรุ่นหลังได้รับ โปรแกรมเท่ากับ 4.17 และ 5.00 ตามลำดับ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 (S.D. = 0.28)

จากตาราง หากดูจากระดับการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมตามรายบุคคลจะพบว่า

บุคคลที่มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 2 ระดับ จาก ปานกลาง เป็น มากที่สุด จำนวน 1 คน ได้แก่ คนที่ 19

บุคคลที่มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 1 ระดับ จาก มาก เป็น มากที่สุด จำนวน 2 คน ได้แก่ คนที่ 10 และ 17

บุคคลที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง คงที่ในระดับมากที่สุด จำนวน 10 คน ได้แก่ คนที่ 1, 2, 5, 6, 8, 9, 11, 15, 16, 20

พฤติกรรมที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง คงที่ในระดับมาก จำนวน 7 คน ได้แก่ คนที่ 3, 4, 7, 12, 13, 14, 18

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความมั่นใจในการเลิกยาเสพติดของวัยรุ่นก่อนและหลังการทดลอง ($n = 20$)

คะแนนความมั่นใจ	\bar{X}	S.D.	t-test	P- value
ก่อนทดลอง	4.27	0.49		
หลังทดลอง	4.61	0.28	3.79	.001

จากตารางที่ 5 เมื่อนำค่าคะแนนเฉลี่ยความมั่นใจในการเลิกยาเสพติดของวัยรุ่นก่อนและหลังการใช้กระบวนการเปลี่ยนพฤติกรรม มาทดสอบความแตกต่างด้วยการวิเคราะห์ ค่า t-test พบว่ามีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 3.79$) โดยคะแนนความมั่นใจในการเลิกยาเสพติดของวัยรุ่นหลังการใช้กระบวนการเปลี่ยนพฤติกรรม ($\bar{X} = 4.61$, $SD = 0.28$) มีค่าสูงกว่าก่อนได้รับกระบวนการเปลี่ยนพฤติกรรม ($\bar{X} = 4.27$, $SD = 0.49$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน และพบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยความมั่นใจในการเลิกยาเสพติดของวัยรุ่นหลังการใช้กระบวนการเปลี่ยนพฤติกรรม สูงขึ้น